

AC 26/2/2015
Item No. 4.25

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Syllabus

Program: M.A.

**Course: Marathi
(Sem I to Sem IV)**

(Credit Based Semester and Grading System with effect
from the Academic year 2015–2016)

M. A. Part I Marathi
Syllabus based on credit and grading system
PAPER NO. I SEMESTER – 1 (PAMAR101)
एम.ए.(मराठी)अभ्यासपत्रिका क्र. १

एम.ए.भाग:एक

अभ्यासपत्रिकाक्रमांक:एक:साहित्यप्रकाराचाअभ्यास
विशिष्टसाहित्यप्रकार कविता(२०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८)

एम.ए.(मराठी)भागएकयाअभ्यासपत्रिकेसाठीश्रेयांकनवश्रेणीपद्धतीवरआधारितअभ्यास
क्रमनिश्चितकरण्यातआलाआहे.हाअभ्यासक्रमदोनसत्रांतविभागलेलाअसूनत्याच्याअंत
र्गतपरीक्षावसत्रांतपरीक्षाहोणेआवश्यकआहे.

पहिलेसत्र

घटक१ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ)साहित्यप्रकाराचीसंकल्पना(साहित्यप्रकाराच्यावर्गीकरणामागील तत्त्वे) --
२श्रेयांकने.

प्रमुख साहित्यप्रकार – कविता, कथा, नाटक, कादंबरी परिचय.
कवितेची व्याख्या.

ब) कविता या साहित्यप्रकाराचा संकेतव्यूह

पद्यबंध – शब्द, ओळी, कडवी, ध्रुवपद, समांतरता, वृत्तछंद
कवितेचे नादरूप – यमक, प्रास, अनुप्रास इत्यादी. ताल, लय, वृत्त, छंद इत्यादी.
कवितेचे दृश्यरूप – (लिखित रूप) ओळी, कडवी इत्यादी.
आशयबंध – कवितेतील आशय, आशयसूत्र, अनुभव, अनुभवविश्व-भावना, भावविश्व,
कवितेचे भाषिक विशेष – अनेकार्थता – प्रतिमा, प्रतीक, रूपक, मिथ, आदिबंध,
वक्रता, नियमोल्लंघन.
सर्व काव्यघटकांची कविता या साहित्यप्रकाराच्या गुणविशेषांनुसार संघटना कशी
होते हे स्पष्ट करणे.

घटक – २ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) ओवी, अभंग, गौळण, भारूड

ब) लावणी, पोवाडा

टीप – नेमलेल्या संहिता नंतर पाठविण्यात येतील.

घटक – ३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) केशवसुत, माधव जूलियन, अनंत काणेकर यांची प्रत्येकी एक कविता

टीप – नेमलेल्या संहिता नंतर पाठविण्यात येतील. .

ब) विशाखा – कुसुमाग्रज.

अंतर्गतपरीक्षा

(१) वर्ग चाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांतपरीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर १५ -- १५ गुणांचे चार प्रश्नपर्यायांसह विचारण्यात येतील.

SEMESTER -२ (PAMAR201)

सत्रदुसरे

घटक१ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) कवितेची संकल्पना – अभिजाततावादी, रोमँटिक, प्रतीकवादी.

अन्य साहित्यप्रकारांशी कवितेचे साम्यभेदात्मक नाते.

ब) काव्यप्रकार – गीत, कथाकाव्य, खंडकाव्य, नाट्यकाव्य आणि भावकाव्य (अभंग, ओवी, लावणी, पोवाडा, सुनीत, गझल, दशपदी, विडंबन) काव्यप्रकाराची परंपरा.

घटक२ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) काही कविता - बा. सी. मर्ढेकर (०५ कविता)

ब) सुहृदगाथा, पु. शि. रेगे संपा. गंगाधर पाटील (०५ कविता).

टीप – नेमलेल्या संहिता नंतर पाठविण्यात येतील.

घटक३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) अरुण कोलटकर यांच्या कविता (०५ कविता).

ब) नामदेव ढसाळ (०५ कविता)

टीप – नेमलेल्या संहिता नंतर पाठविण्यात येतील.

अंतर्गतपरीक्षा -

(१)वर्ग चाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रान्तपरीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर 15 -- 15 गुणांचे चार प्रश्नपर्यायांसह विचारण्यात येतील.

M A – Part I

Paper – VII

To be implemented from 2015

लेखकाभ्यास (१८१८ ते १८७४) लेखकाभ्यास – गो. वि. करंदीकर

(२०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८)

सत्र -१ (PAMAR 104)

घटक १ व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

लेखकाभ्यासाची संकल्पना व लेखकाभ्यासाच्या विविध पद्धती

घटक २ व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

(अ) लेखकाचे वाङ्मयदृष्ट्या व्यक्तिमत्त्व

(ब) त्याच्या लेखनातील प्रवृत्ती व प्रेरणा

(क) त्याची लेखनविषयक भूमिका,

घटक ३ व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

संहिता – कविता (संपा.) पाडगावकर

अंतर्गत परीक्षा

१) वर्गचाचणी परीक्षा २० गुण

- २) एक प्रकल्प १० गुण.
३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांत परीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर १५-१५ गुणांचे चार प्रश्न विचारण्यात येतील.

सत्र-२ (PAMAR 204)

घटक -१ व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

लेखकाचे समकालीन तसेच पूर्वकालीन साहित्यिक, साहित्यपरंपरा यांचा लेखकावरील प्रभाव

घटक २ व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

परंपरा आणि नवता- समीक्षा

घटक ३ किंग लिअर –अनुवादित नाटक

अंतर्गत परीक्षा

- १) वर्गचाचणी परीक्षा २० गुण
२) एक प्रकल्प १० गुण.
३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांत परीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर १५-१५ गुणांचे चार प्रश्न विचारण्यात येतील.

संदर्भ पुस्तके –

निरगुडकर, भारती, - समीक्षासंहिता, शब्दालय, श्रीरामपूर, २०१२.

M. A. Part I Marathi

Syllabus based on credit and grading system

PAPER NO. VII SEMESTER – 1 (PAMAR104)

एम.ए.(मराठी) भाग -१ अभ्यासपत्रिका क्र. ७
स्त्रीवाद आणि साहित्य (वैकल्पिक)
(२०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८)

एम.ए.(मराठी)भाग एक या अभ्यासपत्रिकेसाठी श्रेयांकन व श्रेणीपद्धतीवर आधारित अभ्यासक्रम निश्चित करण्यात आला आहे. हा अभ्यासक्रम दोन सत्रांत विभागलेला असून त्याच्या अंतर्गत परीक्षा व सत्रांत परीक्षा होणे आवश्यक आहे.

पहिले सत्र

घटक १ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) स्त्रीवाद – प्रेरणा, संकल्पना व स्वरूप.

ब) स्त्रीवादातील विविध प्रवाह –

१) पाश्चात्य स्त्रीवादी प्रवाह, २) भारतीय स्त्रीवादी प्रवाह.

घटक – २ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) महाराष्ट्रातील स्त्रीमुक्ती चळवळ आणि स्त्रीवादी संघटना.

ब) स्त्रीवादी नियतकालिके.

घटक – ३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) स्त्रीपुरुष तुलना – ताराबाई शिंदे (संपा.) विलास खोले.

ब) माज्या जल्माची चित्तरकथा – शांताबाई कांबळे.

अंतर्गत परीक्षा

(१) वर्ग चाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांत परीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर १५ -- १५ गुणांचे चार प्रश्नपर्यायांसह विचारण्यात येतील.

SEMESTER - 2 (PAMAR204)

सत्रदुसरे

घटक१ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) स्त्रीवाद आणि मराठी साहित्य.

ब) मराठी साहित्यातील स्त्रीवादी जाणिवांचा मागोवा.

घटक२ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

आ) उत्खनन - गौरी देशपांडे

ब) आंधळ्याच्या गायी – मेघना पेठे .

घटक३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) माणूसपणाचे भिंग बदलल्यावर, - मलिका अमरशेख.

आ) साती साती पन्नास - संजय पवार.

अंतर्गतपरीक्षा

१) वर्ग चाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांतपरीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर 15 -- 15 गुणांचे चार प्रश्नपर्यायांसह विचारण्यात येतील.

M. A. Part I Marathi

Syllabus based on credit and grading system

PAPER NO. VII SEMESTER – 1 (PAMAR104)

एम.ए.(मराठी)अभ्यासपत्रिका क्र. ७

महानगरी मराठी साहित्य (वैकल्पिक)

(२०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८)

एम.ए.(मराठी)भाग एक या अभ्यासपत्रिकेसाठी श्रेयांकन व श्रेणीपद्धतीवर आधारित अभ्यासक्रम निश्चित करण्यात आला आहे. हा अभ्यासक्रम दोन सत्रांत विभागलेला असून त्याच्या अंतर्गत परीक्षा व सत्रांत परीक्षा होणे आवश्यक आहे.

पहिले सत्र

घटक १ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) शहरीकरण, महानगरीकरण प्रक्रिया (समाजशास्त्रीय परिप्रेक्ष्यातून) महानगरी संस्कृती.

ब) महानगरी जीवन, त्यात कालपरत्वे घडत गेलेले बदल, व्यामिश्रता, महानगरी जाणिवा, संवेदना, परात्मता, भयग्रस्तता, मूल्यभ्रष्टता, व्यक्तिकेंद्रितता इत्यादी.

घटक २ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

महानगरी साहित्यातील विषय. अनुभवविश्व, घटना, पात्र, वातावरण, प्रतिमासृष्टी, भाषा इत्यादी घटकांतील वेगळेपणा (दलित व ग्रामीण साहित्याच्या तुलनेत).

घटक ३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

१) कविता - काही कविता, बा. सी. मर्डेकर.

२) वसंत आबाजी डहाके, नारायण सुर्वे यांच्या कविता.

अंतर्गत परीक्षा एकूण गुण ४०

१) चाचणी परीक्षा २० गुण

२) प्रकल्प १० गुण

३) उपस्थिती व सहभाग १० गुण.

सत्रांतपरीक्षा

वरीलअभ्यासक्रमावर15 -- 15गुणांचेचारप्रश्नपर्यायांसहविचारण्यातयेतील.

दुसरेसत्र(PAMAR 204)

घटक१ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

महानगरी साहित्य – आरंभ ते २०१०

घटक२ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

१) कथा थालीपीठ, भाऊ पाध्ये.

२) कथा, फिनिक्सच्या राखेतून उठला मोर, जयंत पवार.

घटक३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

१) कादंबरी, घर, वसंत कानेटकर,

२) कादंबरी, चक्र, जयवंत दळवी.

अंतर्गत परीक्षा एकूण गुण ४०

१) चाचणी परीक्षा २० गुण

२) प्रकल्प १० गुण

३) उपस्थिती व सहभाग १० गुण.

सत्रांतपरीक्षा

वरीलअभ्यासक्रमावर15 -- 15गुणांचेचारप्रश्नपर्यायांसहविचारण्यातयेतील.

M. A. Part I Marathi
Syllabus based on credit and grading system
PAPER NO. VII SEMESTER – 1 (PAMAR104)

एम.ए.(मराठी)अभ्यासपत्रिका क्र. ७

पटकथालेखन (वैकल्पिक)

(२०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८)

एम.ए.(मराठी)भाग एक या अभ्यासपत्रिकेसाठी श्रेयांकन व श्रेणीपद्धतीवर आधारित अभ्यासक्रम निश्चित करण्यात आला आहे. हा अभ्यासक्रम दोन सत्रांत विभागलेला असून त्याच्या अंतर्गत परीक्षा व सत्रांत परीक्षा होणे आवश्यक आहे.

पहिले सत्र

घटक १ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) चित्रपटमाध्यम आणि त्याचे विविध घटक.

आ) पटकथा स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये.

घटक – २ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

पटकथा – ब्रह्मचारी, आचार्य अत्रे.

घटक – ३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

पटकथा – लोकशाहीर रामजोशी, ग. दि. माडगूळकर.

अंतर्गत परीक्षा

(१) वर्ग चाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण..

सत्रांतपरीक्षा

वरीलअभ्यासक्रमावर15 -- 15गुणांचेचारप्रश्नपर्यायांसहविचारण्यातयेतील.

SEMESTER -2(PAMAR204)

सत्रदुसरे

घटक१ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) पटकथा संरचना आणि पटकथेचे विविध घटक.

ब) मराठी चित्रपट आणि पटकथा – वाटचाल.

घटक२ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) सामना, विजय तेंडुलकर

घटक३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

आ) अर्धसत्य, विजय तेंडुलकर.

अंतर्गतपरीक्षा

(१) वर्ग चाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांतपरीक्षा

वरीलअभ्यासक्रमावर15 -- 15गुणांचेचारप्रश्नपर्यायांसहविचारण्यातयेतील.

M. A. Part I Marathi

Syllabus based on credit and grading system

PAPER NO. VII SEMESTER – 1 (PAMAR104)

एम.ए.(मराठी)अभ्यासपत्रिका क्र. ७

मराठीतील वैचारिक साहित्य. (वैकल्पिक)

(२०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८)

एम.ए.(मराठी)भाग एक या अभ्यासपत्रिकेसाठी श्रेयांकन व श्रेणीपद्धतीवर आधारित अभ्यासक्रम निश्चित करण्यात आला आहे. हा अभ्यासक्रम दोन सत्रांत विभागलेला असून त्याच्या अंतर्गत परीक्षा व सत्रांत परीक्षा होणे आवश्यक आहे.

पहिले सत्र

घटक १ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) मराठीतील वैचारिक साहित्य – १८०० ते १८७४.

ब) निवडक लोकहितवादी, निर्मलकुमार फडकुले.

घटक – २ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) १८७४ ते १९२० या कालखंडातील वैचारिक साहित्य.

ब) निवडक आगरकर, संपा. ग. प्र. प्रधान.

घटक – ३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) १९२० ते १९४७ या कालखंडातील वैचारिक साहित्य.

ब) जातिसंस्थेचे उच्चाटन, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर.

अंतर्गत परीक्षा

वर्ग चाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण..

सत्रांतपरीक्षा

वरीलअभ्यासक्रमावर15 -- 15गुणांचेचारप्रश्नपर्यायांसहविचारण्यातयेतील.

SEMESTER -2(PAMAR204)

सत्रदुसरे

घटक१ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) १९४७ ते १९६० या कालखंडातील वैचारिक साहित्य .

ब) भारतीय संस्कृति, साने गुरुजी.

घटक२ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) १९६० ते १९९० या कालखंडातील वैचारिक साहित्य.

ब) शिक्षण-चित्र, राम जोशी.

घटक३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) १९९० ते २०१५ या कालखंडातील वैचारिक साहित्य.

ब) ऐसे कैसे झाले भोंदू, नरेंद्र दाभोळकर. .

वर्ग चाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांतपरीक्षा

वरीलअभ्यासक्रमावर15-15गुणांचेचारप्रश्नपर्यायांसहविचारण्यातयेतील.

M. A. Part I Marathi

Syllabus based on credit and grading system

PAPER NO. VII SEMESTER – 1 (PAMAR104)

एम.ए.(मराठी) भाग १-अभ्यासपत्रिका क्र७ .

साहित्याचे समाजशास्त्र -मराठी साहित्याच्या विशेष संदर्भात.(वैकल्पिक)

(२०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८)

सत्र- ३ रे

व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

घटक- १ साहित्याचे समाजशास्त्र – स्वतंत्र विद्याशाखा.

(अ) साहित्याचे समाजशास्त्र म्हणजे काय ?

(पुढील संकल्पनांच्या आधारे – समाज, सामाजिक परिवर्तन,
संस्कृती)

(ब) साहित्य आणि समाज – परस्परसंबंध

(विविध भूमिका आणि सिद्धान्त यांसह)

व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

घटक -२ साहित्याचे समाजशास्त्र आणि विविध विचारप्रणाली.

(अ) साहित्याचे समाजशास्त्र आणि गांधीवाद

(ब) साहित्याचे समाजशास्त्र आणि आंबेडकरवाद

(क) साहित्याचे समाजशास्त्र आणि मार्क्सवाद.

व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

घटक -३ साहित्याचे समाजशास्त्र- लेखक-वाचक-साहित्यकृतीनिष्ठ विचार.

(अ) लेखकनिष्ठ विचार.

(साहित्यकृतीतून प्रकटणारे लेखकाचे व्यक्तिमत्त्व, त्याचा जीवनविषयक
दृष्टिकोण व त्याची वैचारिक दृष्टी.)

(ब) वाचकनिष्ठ विचार

(साहित्यकृतीकडे पाहण्याचा वाचकाचा दृष्टिकोण, त्याची समाजविषयक जाणीव, त्याची अभिरूची व ग्रहणक्षमता.)

(क) साहित्यकृतीनिष्ठ विचार

(समाजाची बदलती रूपे आणि साहित्यनिर्मितीची अपरिहार्यता, साहित्यकृतीची सौंदर्यमूल्ये)

अंतर्गत परीक्षा

(१) वर्गचाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांत परीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर १५-१५ गुणांचे चार प्रश्न पर्यायांसह विचारण्यात येतील.

सत्र -४ (PAMAR 204)

व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

घटक -१ साहित्याच्या समाजशास्त्राचा इतिहास

(अ) मार्क्सवादपूर्व ते पारंपरिक मार्क्सवादापर्यंतच्या काळातील साहित्याचे समाजशास्त्र

(ब) ल्युकाच आणि ल्युकाचनंतरच्या मार्क्सवादापर्यंतच्या काळातील साहित्याचे समाजशास्त्र

व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

घटक -२ साहित्यनिर्मिती आणि समाजातील प्रभावी घटक

(अ) प्रसारमाध्यमे, साहित्यचळवळी, साहित्यसंमेलने, साहित्यपुरस्कार, प्रकाशनव्यवहार)

(ब) स्वातंत्र्यलढा, विविध आंदोलने –(संयुक्त महाराष्ट्राचे आदोलन, राष्ट्र सेवा दल, युक्रांद, दलित पंथर, आणीबाणी, नामांतर आदोलन,स्त्रीमुक्तीआंदोलने, शेतकरी आंदोलने)

व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

घटक -३ पुढील नेमलेल्या कालखंडातील साहित्याचे समाजशास्त्र

(अ) इ. स. १९२० ते इ. स. १९६०

(ब) इ. स. १९६० ते इ. स. १९९०

(क) इ. स. १९९० ते आजतागायत.

अंतर्गत परीक्षा

वर्गचाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांत परीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर १५-१५ गुणांचे चार प्रश्न पर्यायांसह विचारण्यात येतील.

-

M. A. Part I Marathi

Syllabus based on credit and grading system

PAPER NO. VII SEMESTER – 1 (PAMAR104)

एम.ए.(मराठी)अभ्यासपत्रिका क्र. ७

प्रसारमाध्यमे आणि भाषाव्यवहार.(वैकल्पिक)

(२०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८)

एम.ए.(मराठी)भागएकयाअभ्यासपत्रिकेसाठीश्रेयांकनवश्रेणीपद्धतीवरआधारितअभ्यासक्रमनिश्चितकरण्यातआलाआहे.हाअभ्यासक्रमदोनसत्रांतविभागलेलाअसूनत्याच्याअंतर्गतपरीक्षावसत्रांतपरीक्षाहोणेआवश्यकआहे.

पहिलेसत्र

घटक१ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) प्रसारमाध्यमे म्हणजे काय – पारंपरिक प्रसारमाध्यमे आणि आधुनिक प्रसारमाध्यमे.

ब) प्रसारमाध्यमांचा समाजावर होणारा परिणाम, प्रसारमाध्यमांचा विकास.

घटक – २ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) प्रसारमाध्यमांचे प्रकार – मुद्रितप्रसारमाध्यमे (वृत्तपत्रे आणि नियतकालिके).

ब) दृक आणि श्राव्य प्रसारमाध्यमे – नभोवाणी, दूरचित्रवाणी, इंटरनेट (माहितीचे महाजाल)

घटक – ३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) मुद्रित श्राव्य आणि दृक श्राव्य माध्यमातील नमुन्यांचे वाचन आणि प्रसारण पाहणे, ऐकणे, वाचणे आणि त्यावरील प्रतिक्रिया नोंदवणे.

ब) विविध प्रसारमाध्यमांसाठी प्रत्यक्ष लेखन व सादरीकरण.

अंतर्गतपरीक्षा

(१) वर्ग चाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण..

सत्रांतपरीक्षा

वरीलअभ्यासक्रमावर15 -- 15गुणांचेचारप्रश्नपर्यायांसहविचारण्यातयेतील.

SEMESTER -2(PAMAR204)

सत्रदुसरे

घटक१ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) लेखनविषयक नियम आणि मुद्रितशोधन.

ब) वृत्तपत्रीय लेखन – अग्रलेख, सदरे, बातम्या, मुलाखती, परीक्षणे इत्यादी.

घटक२ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) नियतकालिकांचे संपादन – आखणी अपेक्षित वाचक, नियतकालिकाचा चेहरामोहरा.

ब) गृहपत्रिका, स्मरणिका संपादन.

घटक३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) श्राव्य माध्यमाचे स्वरूप व महत्त्व, कार्यक्रमांचे विविध प्रकार, उद्दिष्ट्ये कार्यक्रमाची पूर्वतयारी आणि सादरीकरण.

ब) दूरचित्रवाणी माध्यमाचे स्वरूप – विस्तार, कार्यक्रमांचे प्रकार. लेखन, संशोधन आणि प्रसारण इत्यादी. .

अंतर्गतपरीक्षा

(१) वर्ग चाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांतपरीक्षा

वरीलअभ्यासक्रमावर15-15गुणांचेचारप्रश्नपर्यायांसहविचारण्यातयेतील.

M. A. Part II Marathi

Syllabus based on credit and grading system

PAPER NO. VIII SEMESTER – 1 (PAMAR304)

एम.ए.(मराठी)अभ्यासपत्रिका क्र. ८

साहित्यकृतीचे माध्यमांतर (वैकल्पिक)

(२०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८)

एम.ए.(मराठी)भागएकयाअभ्यासपत्रिकेसाठीश्रेयांकनवश्रेणीपद्धतीवरआधारितअभ्यासक्रमनिश्चितकरण्यातआलाआहे.हाअभ्यासक्रमदोनसत्रांतविभागलेलाअसूनत्याच्याअंतर्गतपरीक्षावसत्रांतपरीक्षाहोणेआवश्यकआहे.

पहिलेसत्र

घटक१ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) माध्यम म्हणजे काय, माध्यमाचे स्वरूप, संकल्पना व वैशिष्ट्ये.भिन्न माध्यमांच्या संदर्भातील चर्चा – मौखिक माध्यमे, लिखित माध्यमे, दृक् श्राव्य माध्यमे यांतील चर्चा.

ब) माध्यमांतर म्हणजे काय, स्वरूप, संकल्पना, व्याप्ती.

घटक – २ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

आ) साहित्यप्रकार – संकल्पना, स्वरूप व वैशिष्ट्ये – साहित्याचे वर्गीकरण .

ब) कथनात्मक, नाट्यात्मक, भावात्मक साहित्याचे सैद्धान्तिक विवेचन. .

घटक –३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) कथनात्मक साहित्यकृतीचे नाट्य माध्यमांतर

ब) बॅरिस्टर, जयवंत दळवी.

अंतर्गतपरीक्षा

(१) वर्ग चाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण..

सत्रांतपरीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर १५ -- १५ गुणांचे चार प्रश्नपर्यायांसह विचारण्यात येतील.

SEMESTER -2(PAMAR404)

सत्रदुसरे

घटक१ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) चित्रपट या माध्यमाचे सैद्धान्तिक विवेचन.

ब) कथनात्मक साहित्याचे चित्रपट माध्यमांतर.

घटक२ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) कादंबरी – बेघर, शांता निसळ,

ब) चित्रपट – उंबरठा, पटकथा विजय तेंडुलकर

घटक३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) आत्मकथन, बलुतं दया पवार .

ब) चित्रपट अत्याचार, पटकथा मीना चंदावरकर.

अंतर्गत परीक्षा

(१) वर्ग चाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांतपरीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर १५-१५ गुणांचे चार प्रश्नपर्यायांसह विचारण्यात येतील.

संदर्भ --

१. किमया, माधव आचवल.

२. प्रयोगक्षम मराठी नाटके, मु. श्री. कानडे.

३. मराठी नाट्यलेखनतंत्राची वाटचाल, अरविंद वामन कुलकर्णी.

४. साहित्य आणि नाट्य – काही समस्या, भीमराव कुलकर्णी, मीना जेस्ते.

५. तिसऱ्यांदा रणांगण, द. भि. कुलकर्णी.

६. साहित्य रूप आणि गंध, व. दि. कुलकर्णी.

७. रसग्रहण कला आणि स्वरूप, गो. म. कुलकर्णी.

८. पोत, द. ग. गोडसे.

९. बॅरिस्टर – तीन रूपे, उमा दादेगावकर.

१०. मराठी साहित्य – प्रेरणा व स्वरूप, गो. मा. पवार व म. द. हातकणंगलेकर.

११. सौंदर्यमीमांसा, रा. भा. पाटणकर.

१२. साहित्य – अध्यापन आणि प्रकार, श्री. पु. भागवत व इतर.

१३. साहित्य आणि सामाजिक संदर्भ, अंजली सोमण.

१४. Play Making, A Manual of Craftmanship, Archer William.
१५. Screen Adaptation, A Scripwriting. Handbook, Kenneth Porthoy, Focal Press, Boston, London, 1991.
१६. कवितेविषयी, वसंत आबाजी डहाके.
१७. खेळ नाटकाचा, राजीव नाईक.
१८. नाटकातील मिथक, राजीव नाईक.
१९. कविता आणि प्रतिमा, सुधीर रसाळ.
२०. कादंबरीविषयी, हरिश्चंद्र थोरात.
२१. कथा एक साहित्यप्रकार, सुधा जोशी.
-
-

M A – Part II

Paper – 8

To be implemented from 2015

मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी (वैकल्पिक)

(१८१८ ते १८७४) (२०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८)

सत्र-३ (PAMAR304)

व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

घटक-१ (अ) संस्कृती म्हणजे काय? तिचे घटक स्पष्ट करा.

(ब) नव्या जाणिवांचा उदय – राजकीय, सामाजिक, कला आणि वाङ्मय, धर्मविषयक या जाणिवांचा मराठी साहित्यसंस्कृतीशी परस्परसंबंध.

घटक -२ व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

(१) विष्णुबुवा ब्रह्मचारीयांचे निवडक लेख

(२) निवडक शतपत्रे, लोकहितवादी.

घटक -३ व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

(अ) भाषांतरयुग आणि मराठी साहित्य

(ब) आधुनिक काळातील प्रचारमाध्यमांचा उदय – नियतकालिके, मुद्रणकला आणि इतर कला यांचा उदय

अंतर्गत परीक्षा

(१) वर्गचाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांत परीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर १५-१५ गुणांचे चार प्रश्न विचारण्यात येतील.

-

सत्र – ४ (PAMAR 404)

घटक -१ व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

(अ) विविध सामाजिक संस्था आणि साहित्य

१ दक्षिणा प्राइज कमिटी

२ प्रार्थना समाज

३ मानवधर्मसभा

४ विद्यापीठाची स्थापना

५ समाजसुधारकांचे कार्य

(ब) सामाजिक- सांस्कृतिक घटिते आणि मराठी साहित्य

घटक – २ व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

अ) यमुनापर्यटन, बाबा पदमनजी.

ब) अखंड, महात्मा फुले.

घटक – ३

(अ) सीतास्वयंवर, विष्णुदास भावे.

ब) अरबी-फार्सी कथांचा अनुवाद.

अंतर्गत परीक्षा

(१) वर्गचाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांत परीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर १५-१५ गुणांचे चार प्रश्न विचारण्यात येतील.

M. A. Part II Marathi

Syllabus based on credit and grading system

PAPER NO. VIII SEMESTER – 1 (PAMAR304)

एम.ए.(मराठी) भाग -2अभ्यासपत्रिका क्र .८

सामाजिक भाषाविज्ञान (वैकल्पिक)

(२०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८)

सत्र ३

व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

घटक -१ (अ) सामाजिक भाषाविज्ञान- स्वरूप व संकल्पना

(ब) सामाजिक भाषाविज्ञान- कक्षा, व्याप्ती व संदेशवहनक्षमता

(क) समाजभाषा, लघुक्षेत्रे आणि भाषेचा अभ्यास

व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

घटक -२ (अ)भाषिक समाज आणि संशोधन

(ब) भाषासंपर्क

व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

घटक -३ (अ) भाषांतर्गत भेद आणि भाषाद्वैत

(ब) बोलीभूगोल

अंतर्गत परीक्षा

(१) वर्गचाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांत परीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर १५-१५ गुणांचे चार प्रश्न पर्यायांसह विचारण्यात येतील.

सत्र -४ (PAMAR 404)

व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

घटक -१ (अ) व्यक्तिभाषा

(ब) स्त्री-पुरुषांची भाषा

व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

घटक -२ (अ) जातीव्यवस्था आणि भाषा

(ब) आर्थिक वर्ग आणि भाषा

व्याख्याने २०, श्रेयांकने ०२

घटक -३ (अ) नवव्यवस्थांचा उदय आणि भाषा

(ब) भाषानियोजन

अंतर्गत परीक्षा

वर्गचाचणी परीक्षा २० गुण

२) एक प्रकल्प १० गुण.

३) विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग व वर्गातील उपस्थिती १० गुण.

सत्रांत परीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर १५-१५ गुणांचे चार प्रश्न पर्यायांसह विचारण्यात येतील.

M. A. Part II Marathi

Syllabus based on credit and grading system

PAPER NO. VIII SEMESTER – 1 (PAMAR 304)

एम.ए.(मराठी)अभ्यासपत्रिका क्र. ८

ग्रामीण मराठी साहित्य (वैकल्पिक)

(२०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८)

एम.ए.(मराठी)भागदोनयाअभ्यासपत्रिकेसाठीश्रेयांकनवश्रेणीपद्धतीवरआधारितअभ्यासक्रमनिश्चितकरण्यातआलाआहे.हाअभ्यासक्रमदोनसत्रांतविभागलेलाअसूनत्याच्याअंतर्गतपरीक्षावसत्रांतपरीक्षाहोणेआवश्यकआहे.

पहिलेसत्र

घटक१ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) ग्रामीण साहित्याची संकल्पना आणि स्वरूप.

ब) ग्रामीण साहित्य – निर्मितीच्या प्रेरणा.

घटक२ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

(१) ग्रामीण साहित्याचे प्रकार.

अ) कविता.

ब) कथा.

क) कादंबरी.

ड) नाटक

घटक३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

१) कविता - मायलेकरं, - आनंद यादव.

२) सीझर कर म्हणतेय माती - कल्पना दुधाळ.

अंतर्गत परीक्षा एकूण गुण ४०

१) चाचणी परीक्षा २० गुण

२) प्रकल्प १० गुण

३) उपस्थिती व सहभाग १० गुण.

दुसरेसत्र(PAMAR 404)

घटक१ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

अ) स्वातंत्र्यपूर्व काळातील ग्रामीण साहित्य.

ब) स्वातंत्र्योत्तर काळातील ग्रामीण साहित्याचे बदलते स्वरूप.

घटक२ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

१) कथा- मरणकळा - भास्कर चंदनशिव.

२) निवडक शंकर पाटील, संपा. नागनाथ कोतापल्ले.

घटक ३ व्याख्याने – २०, श्रेयांकने ०२

१) कादंबरी, बारोमास, सदानंद देशमुख.

२) पाचोळा, रा. रं. बोराडे.

अंतर्गत परीक्षा एकूण गुण ४०

१) चाचणी परीक्षा २० गुण

२) प्रकल्प १० गुण

३) उपस्थिती व सहभाग १० गुण.

सत्रांतपरीक्षा

वरील अभ्यासक्रमावर 15 -- 15 गुणांचे चार प्रश्नपर्यायांसह विचारण्यात येतील.
